

Sammenhængende adgang til digitalt materiale og andre bibliotekstjenester: CULR og SAOU

FORFRAs Fjernlånskonference 31. maj 2013

Leif Andresen

Chefkonsulent - biblioteker: standarder og nationale løsninger

Kulturstyrelsen

Oversigt

En ordbog

En hovedpointe

Et udvalg

Et notat med:

Nogle use cases

Et nyt register

En ny service

Ordbog

- WAYF : Where Are You From
- FRIB : Forum for Rettigheds-
håndtering i Biblioteker
- CULR : Core User Library Registry
- SAOU : Service for Authentication
of Objects and Users
- NAL : National Aggregeret
Linkresolver

Hovedpointe

- En brugers ret til adgang til digitalt materiale kan stamme fra flere forskellige biblioteker
- → Skift fra
- **Et bibliotek har lånere**
- til:
- **En låner har biblioteker**

Den fysiske verden

Bibliotek.dk's 2000 version:

- Låneren skal give:
- Hvad = hvilket materiale
- Hvem = lånerens identifikation
- Hvor = afhentningssted

Den digitale verden

Bibliotek 2014 version:

- Låneren skal give:
- Hvad = hvilket materiale
- Hvem = lånerens identifikation
- Hvor = afhentningssted – hvis
ikke onlinelevering

Lånerens identifikation

En låner kan have mange
biblioteker, f.eks.:

- Uddannelsesbibliotek
- Folkebibliotek

Som giver forskellige rettigheder og
muligheder

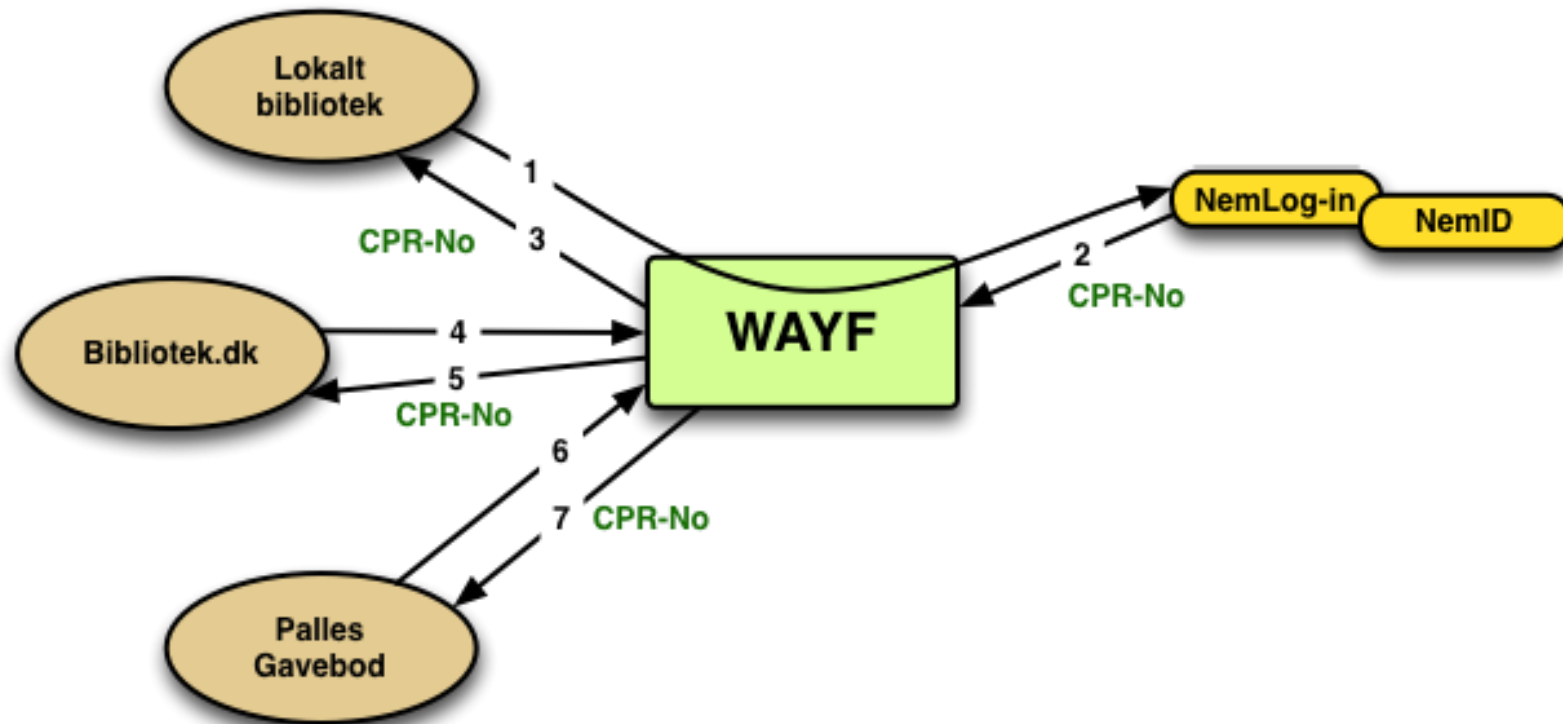
FRIB

- Forum for Rettighedshåndtering i Biblioteker - FRIB
- <http://www.kulturstyrelsen.dk/bibliotek-og-medier/import/biblioteksomraadet/fokusomraader/informationsforsyning/standarder/frib/>
- Kulturstyrelsen, DDB, WAYF, DBC, Statsbiblioteket, Århus og Guldborgsund

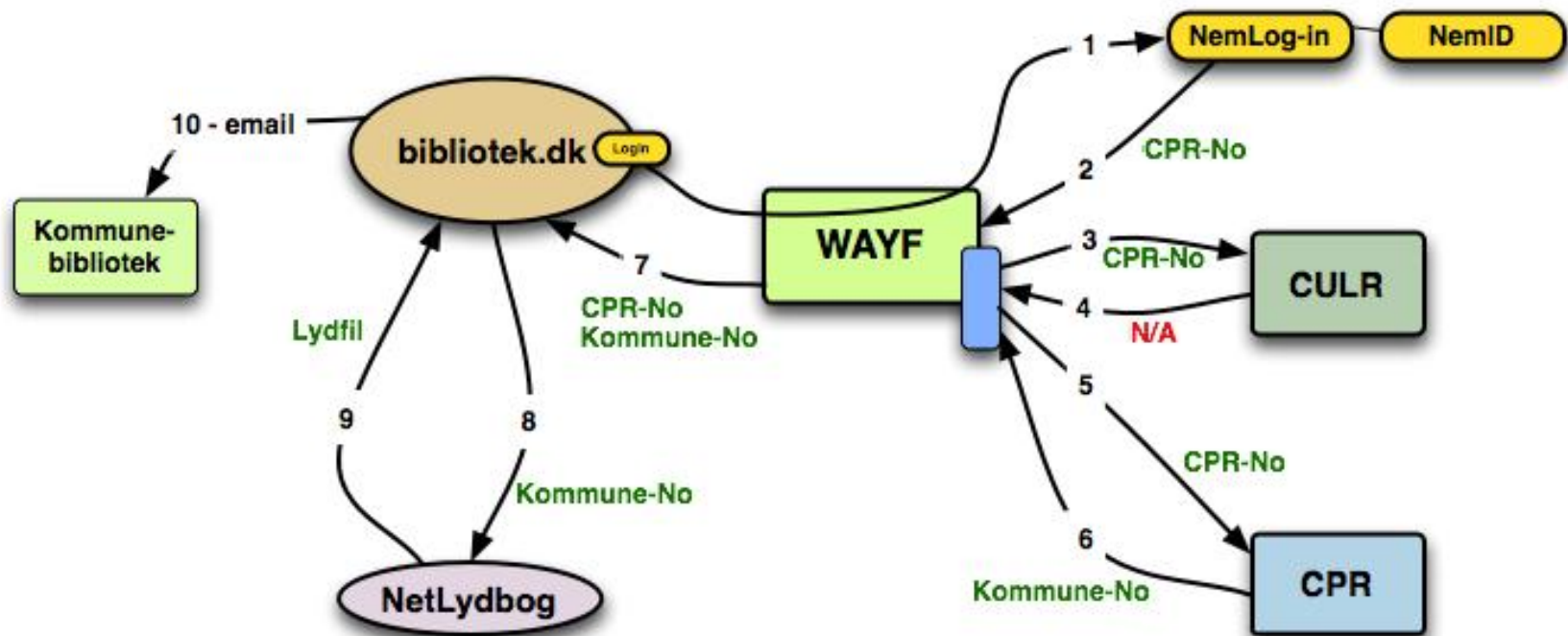
FRIB output

- Sammenhængende adgang til digitalt materiale og andre bibliotekstjenester (notat)
- Use cases
- CULR (Core User Library Registry)
- SAOU (Service for Authentication of Objects and Users)

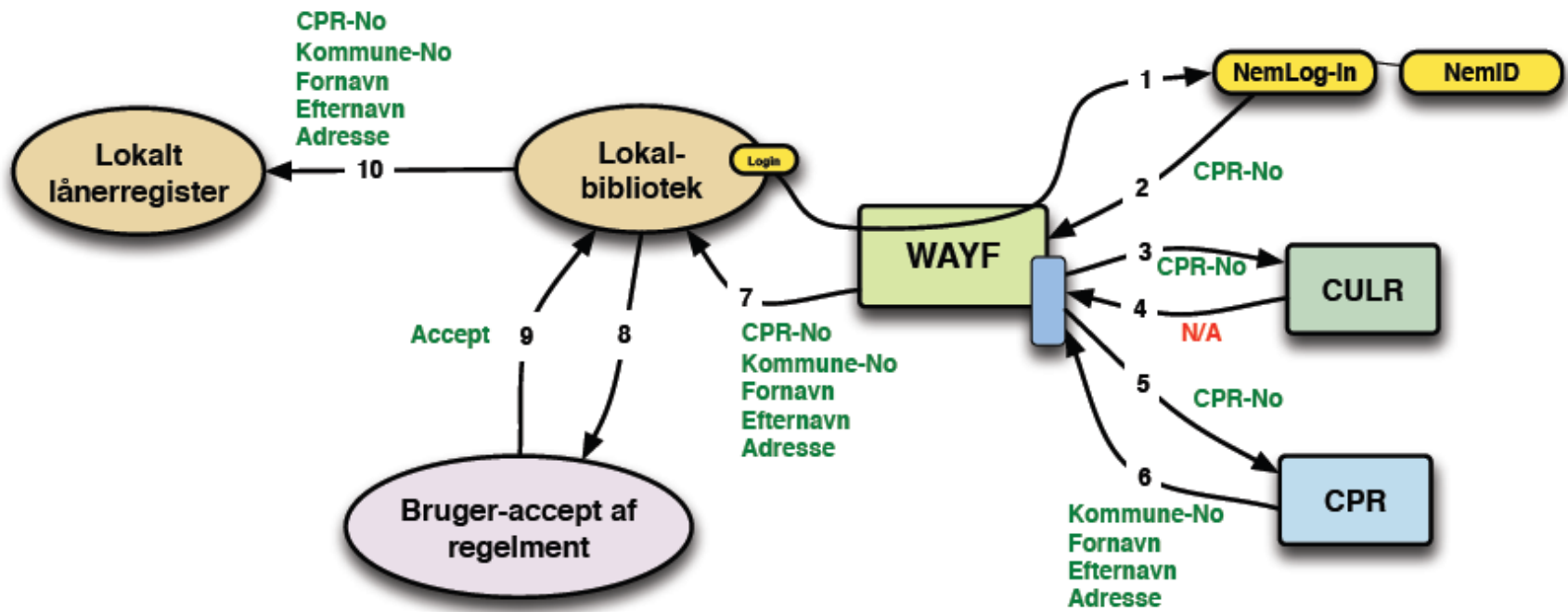
Use Case: Single Sign-On

Use Case: Ukendt til e-ressource

Use case: ny bruger NemID

CULR

- *CULR* (Core User Library Registry) indeholder kernetdata om alle lånere. Det primære i CULR er et register over hvilken biblioteker og tjenester låneren er registreret i. Den primære nøgle er lokalt låner ID og identifikation af bibliotek/tjeneste. I videst muligt omfang skal CPR registreres uanset om det bruges som ID. CULR vedligeholdes løbende med opdateringer fra lånerregistre og tilsvarende registre.

CULR Kernerdata

- Lånerens CPR-nummer
- Låners ID i bibliotek A
- Låners ID i bibliotek B
- Låners ID i bibliotek C
- Lånerens kommunenummer

Hvorfor kommunenummer?

- Adgang til enorme mængder af Folkebibliotekernes købte net-ressourcer er såmænd blot:
- Brugeren har folkeregisteradresse i èn kommune og kun èn kommune
- Kommune-nr bærer en stor mængde rettigheder

Forløb

- Teknisk beskrivelse
- Afprøvning initialt upload Guldborgsund og Statsbiblioteket
- Database opbygning DBC
- Klargøring opdateringsgrænseflade
- Klar til prototype ultimo maj 2013
- Test i udvalgte biblioteker
- Løbende udrulning 2013-2014

SAOU – oprindelig definition (1)

- SAOU (Service for Authentication of Objects and Users) skal indeholde en database, som består af rettighedsdata importeret fra styrelsens ERM system - evt. suppleret med andre kilder. Samlet set er det hensigten, at data om alle offentlige bibliotekers rettigheder til hele paletten af rettighedsbelagte digitale ressourcer skal være en del af SAOU.

SAOU – oprindelig definition (2)

- SAOU skal indeholde en række attributter gældende for hvert enkelt bibliotek, der har abonnement på den pågældende digitale tjeneste. I use cases er beskrevet funktioner, der forudsætter, at et nationalt SAOU indeholder de data, som er nødvendige for at styre brugernes adgang.

SAOU – status

- SAOU er ikke et teknisk koncept, men et funktionskoncept
- Funktionsopdeling:
 - → Folkebibliotekernes egne licenser
 - → Forskningsbibliotekernes egne licenser
 - → Ingen licens: bedste mulige alternativ
 - → → a la Videnskabelige artikler

Rationering

- SAOU indeholder ikke:
 - Rationering for bruger
 - Rationering for bibliotek
 - Rationering pr. titel
-
- Koncept: specifikke løsninger, der trækkes eksternt på

Folkebibliotekernes licenser

- Enkel model:
- Søgning i databrønden (Hvad)
- Opslag i CULR: hvilke biblioteker har låneren
- Opslag i SAOU: hvilke biblioteker har adgang
- → Bedst mulige matches

Forskningsbibliotekernes licenser

- Enkel model:
- Søgning i ekstern base
- Opslag i CULR: hvilke biblioteker har låneren
- Opslag i SAOU: hvilke biblioteker har adgang
- NAL bruges til at teste adgang – og stille brugeren igennem

Ingen licens

- Søgning i ekstern base
- Opslag i CULR: hvilke biblioteker har låneren
- Opslag i SAOU: hvilke biblioteker har mulighed for fjernlån
- NAL bruges til at teste adgang
- Omsættes til fjernlånsbestilling

SAOU – forløb

- Udgangspunkt:
- Dump fra DEFF licensdatabase
- Dump fra Folkebibliotekernes LicensGruppe
- DBC i gang med teknisk analyse

Afslutning

- Kontakt:
- **Leif Andresen**
- Chefkonsulent - biblioteker: standarder og nationale løsninger
- **Kulturstyrelsen**
- LEA@kulturstyrelsen.dk